

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát****INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIA-893/18-A

Název	Základní škola a mateřská škola, Praha 8, Lyčkovo náměstí 6
Sídlo	Lyčkovo náměstí 6, 186 00 Praha 8 - Karlín
E-mail	skola@zs-ln.cz
IČ	60433230
Identifikátor	600039803
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Korda
Zřizovatel	Městská část Praha 8
Místo inspekční činnosti	Lyčkovo náměstí 6, 186 00 Praha 8 – Karlín Pernerova 29, 186 00 Praha 8 - Karlín
Termín inspekční činnosti	13. 3. 2018 – 16. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Lyčkovo náměstí 6 (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“), školního klubu (dále „ŠK“), školní jídelny a školní jídelny - výdejny.

Předškolní vzdělávání je realizováno na dvou pracovištích. V šesti věkově smíšených třídách se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 144 dětí, přičemž nejvyšší povolený počet je 159 dětí. Dvě třídy MŠ se nacházejí v budově ZŠ, nově vybudovaná čtyřtřídní MŠ v budově v Pernerově ulici je součástí školy od 1. 1. 2016. Vzdělávání zajišťuje 12 učitelek a 1 asistentka pedagoga podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „*Smysluplná cesta ke zdraví*“ (dále „ŠVP PV“). Jeho koncepce vychází z modelového programu *Školy podporující zdraví*, vzdělávání vychází z kurikula, jehož záměrem je, aby se děti již od MŠ naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví.

Základní vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Smysluplná škola* (dále „ŠVP ZV“). Ve vzdělávání jsou uplatňovány tři principy (tj. jeho smysluplný obsah, smysluplné činnosti v době vyučování i ve volném čase a smysluplné vztahy). Důraz je kladen na osobnostní výchovu, posilování vzájemných vztahů, podporu rozvoje jazykové gramotnosti (výuka anglického jazyka v ZŠ probíhá od první třídy, od 7. ročníku je vyučován druhý cizí jazyk – německý). Pedagogové se soustředí na otevřenou komunikaci se zákonnými zástupci a na budování přátelského prostředí. Vzdělávání zajišťuje včetně vedení školy celkem 44 učitelů (2 v přípravné třídě), 22 asistentů pedagoga (dále „AP“), 6 pedagogů školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“) a 14 vychovatelů ve ŠD a ŠK. V termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 631 žáků v 17 třídách na prvním a 10 třídách na druhém stupni. Nejvyšší povolený počet žáků (660) byl k termínu inspekční činnosti téměř naplněn. K prioritám školy patří systematická inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), kterých v době inspekce bylo vzděláváno s využitím různých forem podpůrných opatření (dále „PO“) 106, výuka žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), kterých bylo 46.

Zájmové vzdělávání ŠD (v 10 odděleních) probíhá podle Školního vzdělávacího programu školní družiny, který navazuje na ŠVP ZV. Pro žáky od 5. ročníku je zřízen školní klub.

Škola zvýšila od posledního hodnocení v součástech ZŠ i MŠ svou kapacitu, v ZŠ došlo k významnému nárůstu počtu žáků.

Ve školním roce 2017/2018 probíhá ve spolupráci s MŠMT a Národním ústavem pro vzdělání pokusné ověřování modelu vzdělávání několika žáků prvního ročníku (tzv. ABA třída) s poruchou autistického spektra (část výuky společně s ostatními žáky v běžné kmenové třídě, část specializované výuky se speciální pedagožkou a AP v pilotní „ABA třídě“).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) uplatňuje v řídicí funkci velmi dobře své manažerské schopnosti a dlouhodobé pedagogické zkušenosti. Jeho koncepční záměry jsou naplňovány prostřednictvím vzdělávacích strategií stanovených v ŠVP. Záměry a strategie pedagogové sdílejí a každodenní práci postupně naplňují. Hlavním cílem je v příjemné pracovní a tvořivé atmosféře při využití účinných metod rozvíjet osobnost a schopnosti všech žáků na jejich maximálně možnou úroveň. Efektivní způsob vzdělávání a rozvíjení osobnosti

dítěte a žáka se pedagogům daří pomocí tří zmiňovaných principů dobře naplňovat. Vedení školy se daří realizovat také priority v oblasti inkluze a integrace žáků se ŠVP (postupně a proti minulému školnímu roku významný nárůst počtu žáků, podpora deklarovaná *Inkluzivním plánem školy*), v oblasti partnerské spolupráce se zákonnými zástupci, podpory jazykového vzdělávání i např. v oblasti zlepšování materiálních podmínek vzdělávání.

Vedení školy formulovalo cíle MŠ a stanovilo novou koncepci (ŠVP PV je realizován od 1. 1. 2018). Cílem inovativních změn je účelné propojení a návaznost ŠVP v rámci společného zařízení. MŠ aktivně usiluje o realizaci své vize, nový způsob vzdělávání se však teprve formuje a principy ŠVP PV se škole daří realizovat pouze částečně. Změny metod a forem práce přinášejí vysoké pracovní nasazení.

Ředitel vytvořil organizační strukturu umožňující plynulý chod školy. Zajištěním pedagogického procesu pověřil zástupkyně pro první a pro druhý stupeň ZŠ a pro MŠ, dílčí kompetence deleguje i dalším pracovníkům (např. výchovní poradci pro ZŠ, koordinátor inkluze, speciální pedagogové, školní psycholožka, lektor skupinových podpůrných aktivit, vedoucí vychovatelka ŠD, vedoucí ŠK). Uplatňovaný víceúrovňový model řízení je plně funkční v ZŠ, v MŠ však vykazuje určité nedostatky zjištěné při inspekční činnosti (kontrolní systém v MŠ není zcela funkční, což má vliv na průběh a výsledky vzdělávání a na vedení povinné dokumentace). K efektivitě řízení pedagogických procesů přispívají pravidelné porady užšího i širšího vedení školy a systém vnitřního elektronického přenosu informací umožňující konstruktivní komunikaci mezi pedagogy a vedením školy.

Zástupkyně ředitele pro MŠ (jmenována do své funkce od 1. 9. 2017) koordinuje činnost dvou předškolních pracovišť, průběh vzdělávání systematicky vyhodnocuje a poskytuje učitelkám objektivní zpětnou vazbu. Přínosná jsou dobrovolná setkávání tzv. *Pracovních skupin*, na kterých jsou konzultovány zvláště metodické postupy.

Úroveň kvality vzdělávání v ZŠ sleduje vedení školy (obě zástupkyně ředitele aktivně pravidelnou hospitační činností, ředitel má v důsledku zajišťování mnoha dalších řídicích aktivit hospitací méně). Poskytovaná zpětná vazba pedagogům z kontrolní činnosti je kvalitní, konkrétní. V rámci funkčně nastaveného autoevaluačního systému probíhají společná hodnocení učitelů s vedením školy jejich *plánů osobního rozvoje* podle předem známých kritérií kvality pedagogického pracovníka. Do pravidelného hodnocení školy na konci školního roku ředitel velmi dobře zapojuje nejen pedagogy, ale i zákonné zástupce a žáky (z vyhodnocení obou skupin školou vyplývá např., že oceňují její bezpečné prostředí, přístup učitelů k žákům a komunikaci školy s rodiči). Vedení školy klade důraz na vzájemné porozumění mezi pedagogy a žáky, úspěšnost směřování dokládá i pozitivní vnímání ze strany žáků (jistota pomoci v případě potřeby) vyplývající ze shodných zjištění školy i vyhodnocených dotazníků ČŠI v průběhu inspekční činnosti. Z dotazníků předkládaných pedagogům vyplývá jejich vysoká míra shody s vedením školy i v oblasti problematiky jejich práce (vzájemně poskytovaná zpětná vazba, možnost diskuze, akceptování návrhů změn vedoucích ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu).

Pedagogický sbor na obou pracovištích MŠ není stabilizovaný, což se negativně projevuje v nejednotnosti kvality vzdělávání (viz Průběh vzdělávání). Z celkového počtu pedagožek v MŠ (13) si jedna učitelka doplňuje pedagogické vzdělání studiem požadovaného oboru. Hospitační činností bylo zjištěno, že absence její odborné kvalifikace neměla negativní vliv na průběh vzdělávání. Ze strany školy je zajištěno uvádění do praxe pomocí náležitě metodické pomoci. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů MŠ (dále „DVPP“). V souladu s aktuálně nastavenou filozofií MŠ je její prioritou rozvoj v oblasti zdravého životního stylu nebo evaluačních technik (účast učitelek na školení *Jak sledovat a hodnotit*

pokroky dítěte a efektivně plánovat jeho rozvoj). Personální podmínky v ZŠ jsou příznivé. Početný pedagogický sbor (86) je poměrně stabilizovaný. Bez odborné kvalifikace je celkem 8 učitelů. Předepsaným studiem si kvalifikaci doplňovalo k termínu inspekce 5 učitelů. Jedna učitelka splňuje výjimku k přímé pedagogické práci vzhledem k věku a délce praxe, další 2 učitelky bez odborného vzdělání vykonávají činnost na dobu určitou a ředitel doložil, že za ně nemohl zajistit náhradu kvalifikovaným pracovníkem. Chybějící vzdělání nemělo zásadní vliv na úroveň výuky (v jednom případě šlo naopak o vynikající hodinu). Vyučujícím s krátkou pedagogickou praxí poskytuje podporu vedení školy (zástupkyně ředitele efektivně využívají absolvované kurzy mentoringu a koučinku). Ředitel vytváří kvalitní podmínky pro DVPP ZŠ, plánovaný systém vychází z koncepčních záměrů a analýzy potřeb školy, vychází vstříc také zájmům jednotlivých pedagogů., což se pozitivně projevilo v kvalitě vzdělávání. Ve sledovaném období většina učitelů ZŠ absolvovala řadu seminářů (např. oblast výuky matematiky metodou prof. Hejného, podpora komunikačních dovedností dětí MŠ a žáků 1. stupně ZŠ, dílna čtení I. – III., aktivizující výuka fyziky). Formou vzdělávání všech učitelů (*vzdělávání sborovny*) se účastnili semináře o dětech a žácích s poruchami chování a ze znevýhodněného prostředí. Řadu kurzů ZŠ realizuje oborově (a pro zájemce) v rámci *metodických pondělků*. Vedení školy umožňuje učitelům také vzájemné hospitace a učitelé těží v poznávání inovativních metod i z praxe studentů v rámci pravidelné spolupráce s Pedagogickou fakultou University Karlovy.

Škola ve sledovaném období hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Další finanční prostředky byly poskytnuty v rámci rozvojových programů MŠMT a prostředky na zvýšení platů pracovníků regionálního školství. Z rozpočtu zřizovatele byla škole poskytnuta účelová finanční částka na modernizaci učeben, pořízení dalších pomůcek, na DVPP a na financování AP (zde přispěl také Magistrát hl. m. Prahy). Dalšími příjmy pro školu byly prostředky za předškolní vzdělávání, ŠK, ŠD a příjmy v rámci doplňkové činnosti (pronájem prostor školy). Zákonní zástupci žáků přispívají škole finanční částkou na četné akce pořádané školou. Vedení školy se aktivně stará o zajištění dalších finančních prostředků zapojením do řady projektů. Finanční prostředky ve sledovaném období škole postačovaly k plynulému chodu školy a k realizaci ŠVP.

MŠ disponuje dostatečnou materiálně technickou základnou. Vedení školy zajistilo četné opravy a úpravy na svých pracovištích (např. modernizace učeben, vybudování nových tříd MŠ v budově bývalé ZŠ Pernerova). Materiální podmínky MŠ jsou příznivé. Obě pracoviště jsou velmi dobře vybavena množstvím kvalitních hraček, pomůcek, herních doplňků i materiálů. Ve třídách jsou i pomůcky pro individuální sportovní aktivity a interaktivní tabule. Školní zahrady obou pracovišť jsou vybaveny rozmanitými herními prvky a umožňují volný pohyb, relaxaci i rozvoj motorických funkcí. Zahrada pracoviště v Pernerově ulici vyžaduje dovybavení. Dětské židle však v mnoha případech svou přílišnou výškou a šíří sedací plochy nezohledňují ergonomické předpoklady nejmenších dětí a neumožňují upevňování zdravého způsobu sezení. Materiální podmínky ZŠ jsou kvalitní, ZŠ disponuje dostatečným množstvím pomůcek. Pozitivem jsou často využívané relaxační plochy (koberce) ve třídách prvního stupně a celková estetická výzdoba tříd. Kmenové třídy na druhém stupni zpravidla plní funkci i odborných učeben, kromě toho disponuje ZŠ dobře vybavenou a využívanou počítačovou učebnou a školní knihovnou, k výuce je používána cvičná kuchyně, školní dílna a nově vybudovaná přírodní učebna na školní zahradě. Velmi dobře je vybavená učebna výtvarné výchovy. K rozvoji kulturního vnímání slouží učebna hudební výchovy a dramatické výchovy s vlastním

divadelním sálem. Vedení školy se stará o modernizaci a o rozšíření prostor školy i z důvodu nárůstu počtu žáků školy.

MŠ rozvíjí spolupráci především se zákonnými zástupci dětí. Poskytuje jim vhodný informační servis (nástěnky v šatnách, webové stránky, třídní schůzky) a také jim umožňuje aktivní zapojení do života školy. V letošním školním roce se uskutečnilo setkání, jehož smyslem bylo poskytnout rodičům více informací o novém programu a změnách v životě školy. Při přípravě dětí na základní vzdělávání MŠ spolupracuje se ZŠ. Kromě návštěv dětí v prvních ročnících probíhá také řada společných akcí (oslav svátků, zahradní slavnosti, trhy), při kterých se děti seznamují s prostředím školy i pedagogy a nenásilně se tak připravují na přechod do vyššího stupně vzdělávání. Děti mají také možnost účastnit se přípravného projektu „Škola nanečisto“.

Pedagogové ZŠ intenzivně a mnoha způsoby kooperují se zákonnými zástupci (pravidelné informace o výsledcích vzdělávání, týdenním plánu výuky, domácí přípravě, školních či třídních akcích prostřednictvím elektronické žákovské knížky, webových stránek školy, konzultačních hodin, včetně pravidelných hodnotících tripartitních setkání žák – učitel – rodič). Příkladem zjištěné dobré praxe je používaná alternativa žákovské knížky v podobě tzv. *Deníků tříd*, které plní mnoho funkcí (např. připomenutí svátků a různých výročí žákům, prostor pro ukládání portfolia činností žáků a jejich zážitků z třídních výletů atd.). Deníky tříd (forma pracovního sešitu) pro žáky vydává škola. Partnerství se zákonnými zástupci se neformálně rozvíjí účastí na řadě akcí (např. vánoční jarmark, loučení s žáky devátých tříd). Ke společným aktivitám patří i pravidelná setkání vedení školy se zástupci rodičů jednotlivých tříd – *rodičovskou radou* působící v rámci *o. s. Rodiče Smysluplné školy*. Standardně je naplňována kooperace se školskou radou. Přínosná spolupráce probíhá s katedrou primární pedagogiky Pedagogické fakulty UK, škola tak během poslední doby získala několik pedagogů, kteří plnili souvislou praxi. Dlouhodobě ZŠ spolupracuje při realizaci odpoledních kroužků s karlínským DDM SPEKTRUM, jehož lektori nabízejí širokou škálu kroužků, většina z nich probíhá v prostorách školy. V rámci naplňování projektu Inkluzivní škola je významným partnerem o.p.s. Člověk v tísni (posílení lektory při zajištění skupinových forem odpoledního doučování).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v MŠ se vyznačoval partnerskou atmosférou. Výrazným charakteristickým rysem byl důraz na spontánní aktivity a výběr činností dle chuti a zájmu každého dítěte. Negativem bylo malé množství společných a řízených aktivit. Učitelky dbaly na přátelské přivítání dětí i rodičů po jejich příchodu do tříd. Nedílnou součástí organizace dne jsou pravidelně se opakující rituály (např. říkanky, akustické signály), které vhodným způsobem napomáhají při organizaci aktivit a umocňují u dětí pocit jistoty. Děti jsou v průběhu vzdělávání systematicky vedeny k akceptování třídních pravidel vhodně znázorněných piktogramy.

Široký výběr ze standardního vybavení tříd i specifických tematicky zaměřených činností (téma velikonočních svátků a jara) vedl při volné hře k seberealizaci dětí. Děti měly příležitosti pro experimentaci s výtvarným materiálem, pomocí dovednostně praktických činností a výtvarných technik evokovaly svoji fantazii. Grafomotorická prevence však není realizována komplexně. Učitelky nevěnovaly problematickým úchopům pastelů potřebnou pozornost, děti nebyly vedeny ke správnému sezení (některé neměly možnost využívat optimální velikost sedacího nábytku). V mnohých případech byly u dětí v této oblasti zaznamenány již fixované negativní návyky.

Komunitní kruhy byly prosociálně a motivačně zaměřeny, poskytovaly prostor pro spontánní vyjádření, projevování vlastních názorů a sdělování prožitků. V menší míře byly děti vedeny k vyvozování sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Řízené pohybové aktivity nebyly během inspekční činnosti realizovány (s výjimkou jedné třídy, kde mělo ranní cvičení požadovanou strukturu a naplnilo zdravotně preventivní účel). Negativním zjištěním je, že tyto důležité aktivity jsou v průběhu školního roku zařazovány minimálně a nepravidelně, což dokládají také záznamy v třídních knihách.

Skupinové vzdělávací formy vedly ke kooperaci dětí. Kvalita vzdělávání však ve třídách vykazovala rozdílnou efektivitu. Rozsah volné hry byl uplatňován v takové míře, že ve většině tříd výrazně omezoval tematicky zaměřenou didaktickou činnost. Poměr spontánních a řízených činností nebyl vyvážen. Opakovaně také neodpovídal vzdělávací proces svou nízkou náročností možnostem dětí. Při krátkých řízených aktivitách se tak ve větší míře projevoval psychomotorický neklid a nesoustředěnost dětí.

Pobyt venku byl vhodně organizován formou vycházek do okolí MŠ a smysluplně tematicky navazoval na aktuální prožitky.

Podporu dětí s handicapem zvyšuje využívání AP. Podpůrné metody a prostředky jsou uplatňovány dle vedených individuálních vzdělávacích plánů. Efektivně probíhá kooperace mezi asistentkou a učitelkami.

Děti mají dostatek příležitostí pro rozvoj sebeobsluhy (samostatně si prostírají, volí velikost porce, nalévají si tekutiny a po stolování odnášejí nádobí). Do jídla nejsou nuceny, učitelky dětem pro konzumaci pokrmů ponechávají dostatečný časový prostor. Pitný režim je zaveden, v některých třídách však nebyl dětmi zcela využíván.

Společným znakem sledovaného vzdělávání v ZŠ byla pozitivní pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu a dodržování dohodnutých pravidel, která významně přispívala k účinnosti vzdělávání na obou stupních ZŠ.

Kvalitní práce učitelky v přípravné třídě ZŠ významným způsobem napomáhá k doplnění chybějících předpokladů pro další úspěšný vývoj dětí s odkladem povinné školní docházky. Sledovaná podnětná a pozitivně laděná výuka podporovala všestranný rozvoj dětí a efektivně je připravovala ke vzdělávání v základní škole. Děti si hravou formou rozvíjely potřebné kompetence.

Sledované hodiny na prvním stupni ZŠ dosahovaly převážně výborné úrovně (včetně vedené hodiny učitelkou bez odborného vzdělání). Výuka byla promyšlená a dobře připravená, logicky strukturovaná, vedla k rovnoměrnému aktivnímu zapojení žáků. Organizační formy a didaktické metody byly voleny účelně a směřovaly ke splnění vytyčených vzdělávacích cílů, často byly voleny aktivizující metody (např. chodící diktát, didaktické hry - kvíz, slovní vykopávaná). Vyučující efektivně střídali pestré činnosti, vytvářeli dostatek prostoru pro iniciativu a aktivitu žáků. Respektovali individuální možnosti všech žáků (např. citlivé sestavení dvojice žáka se SVP a žáka jazykově silnějšího při tzv. chodícím diktátu), podporovali rychlejší a nadané žáky další činnosti (připravené úlohy, pracovní listy). Žáci měli ojediněle možnost zvolit také různou obtížnost úloh. Učitelé při výskytu obtíží žákům nabízeli účinnou podporu (ověření pochopení zadaného úkolu a významu slov včetně žáků s OMJ, povzbuzení, individuální přístup, pomoc). Vhodné zařazení mezipředmětových vztahů (včetně podpory multikulturní výchovy), účelné využití názorných pomůcek (kartičky s písmeny, slovy, obrázky, kostičky ke znázornění počtu nastupujících a vystupujících cestujících, mapa atd.) a didaktické techniky (smysluplně využívaná interaktivní tabule, často i se zapojením žáků) vedlo k efektivitě výchovně vzdělávacího procesu. Kooperativní aktivity žáků byly

zařazeny do mnoha vyučovacích hodin. Vyučující využívali motivační funkci hodnocení, oceňovali dílčí pokroky žáků formou pochvaly a povzbuzení. Cíleně vedli žáky k sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení a k uvědomění si míry dosaženého pokroku. Ojedinele byla zaznamenána i diskuze žáků k řešení příkladů (úlohy řešené podle profesora Hejného), nebo diskuze spojená s vyjadřováním pocitů (projektový den, smyslové vnímání s navozenou situací vnímání nevidomého člověka nebo vzájemné hodnocení u výstavy výtvarných prací žáků). Velmi dobře byla v hodinách žáky rozvíjená komunikativní dovednost, slovní zásoba, kompetence k učení, sociální a osobnostní. Převážná část hodin měla i kvalitní závěr v podobě shrnutí učiva učiteli a stručným zhodnocením práce žáků. Velmi často učitelé vhodně využívali ke společnému vyhodnocení i k předchozí práci relaxačních ploch (koberců) ve třídách. Často pomáhali ve sledované výuce (v polovině hospitací) učitelům AP, efektivně spolupracovali, poskytovali individuální podporu nejen žákům se SVP, ale aktivně pracovali podle potřeby i s dalšími žáky ve třídě.

Kvalita výuky na druhém stupni ZŠ se odvíjela od osobního přístupu a pedagogických zkušeností učitelů. Učitelé zpravidla dbali na srozumitelné seznámení s cílem hodiny a úvodní motivaci. Při výuce vhodně využívali mezipředmětové vztahy a vlastní zkušenosti žáků. Frontální výuku kombinovali s metodicky dobře vedeným řízeným rozhovorem, samostatnou prací či prací ve dvojicích. Samostatnost a kreativitu žáků podporovala například výuka informatiky v přírodním rozvoji programování v aplikaci s gradovanou obtížností úloh nebo zpracování a prezentace referátů (dějepis). Názornost výuky učitelé podpořili vhodným výběrem didaktických pomůcek, v menší míře i využitím didaktické techniky (např. stavebnice modelů molekul uhlovodíků, jednoduché fyzikální pokusy, mapy, učivo prezentované filmovou ukázkou, pracovní listy.). Učitelé respektovali individuální možnosti většiny žáků, v případě obtíží jim nabízeli účinnou podporu, povzbuzovali je a respektovali jejich individuální tempo. Obsahovou diferenciaci učiva, která by zvýšila účinnost vzdělávání pro rychlejší žáky, však dostatečně nevyužili. Žáci ve sledované výuce zpravidla prokazovali odpovídající úroveň vědomostí a dovedností. Učitelé efektivně koordinovali činnost s AP, kteří poskytovali individuální podporu ve výuce nejen konkrétnímu žákovi s potřebou podpůrných opatření, ale i dopomoc ostatním žákům třídy. V části sledované výuky učitelů s kratší pedagogickou praxí se vyskytovala didaktická jednotvárnost, v činnosti dominoval učitel a frontální forma i zvolené metody byly málo efektivní. V některých případech sledovaných hodin se projevila nižší míra jazykové kultury vyučujících a žáků (používání nespisovného jazyka).

Výukové postupy aplikované v jazykovém vzdělávání většinou odpovídaly stanovenému cíli, charakteru probíraného učiva, věku a schopnostem jednotlivých žáků i skladbě třídních kolektivů. Vyučující vhodně kombinovali frontální výuku s prací ve dvojicích nebo samostatnou prací. Dynamiku vyučovacích hodin podpořila různorodost činností, efektivní práce s různými druhy textu a smysluplné využití didaktické techniky. Žáci byli cíleně vedeni k odvozování nových poznatků, analýze uměleckého textu, čtení s prožitkem, aplikaci základních literárně vědných pojmů, formulaci vlastních názorů, postojů a pocitů. V cizích jazycích byl kladen důraz na rozvoj receptivních a produktivních řečových dovedností, procvičování a upevňování gramatických struktur a rozšiřování slovní zásoby. V ojedinelém případě efektivitu výuky snižovala nepřiměřená časová dotace věnovaná jednotlivým aktivitám. Většina vyučovacích hodin postrádala závěrečné shrnutí, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, které by jim umožnilo zhodnotit dosaženou úroveň vědomostí a znalostí.

Ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví byl hospitován předmět Feuersteinovo instrumentální obohacování (dále „FIE“), ve kterém se učitelé u žáků 5. – 9. ročníku

přínosně zaměřují na budování studijních dovedností, eliminování deficitů, rozvoj kognitivních funkcí a obohacení strategií myšlení. Žáci aktivně diskutovali s pomocí návodných otázek učitelky o daném uspořádání bodů, rozvíjeli orientaci v prostoru a různými způsoby porovnávali velikosti různých obrazců, pracovali s chybou. Rozvíjeli si komunikační schopnosti, slovní zásobu, přesně a výstižně vyjadřovali myšlenky. V hodině bylo respektováno osobní tempo (ve shodě s mottem metody FIE „Nechte mne chvíli, já si to rozmyslím“).

Zájmové vzdělávání ve ŠD a ŠK probíhalo v příznivé atmosféře. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek i spontánní hru s možností volby řízených činností. V průběhu aktivit vychovatelky žáky vhodně motivovaly. Příkladná je činnost vychovatelů ve ŠK založená na partnerském přístupu k žákům. Netradičně řešený patrovní klub poskytuje místo pro různorodé aktivity podle zájmu, od relaxace po zájmové činnosti i přípravu na vyučování, často jsou využívány venkovní prostory školy pro sportovní činnosti. Ve ŠK pracovaly i dobrovolnice cizinky v rámci programu Erasmus+, které vhodně doplňovaly vzdělávací program o komunikaci v cizích jazycích i v podpoře multikulturního myšlení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti v MŠ dodržují společně dohodnutá pravidla, navazují přátelské kontakty s vrstevníky, i nejmladší velmi dobře uplatňují sebeobslužné i hygienické návyky. Různé možnosti pro rozvoj představitosti, fantazie, experimentace a estetického citění vytvářejí prostředí přínosné pro poznávání (např. práce s keramickou hlinou, využívání mnohostranných výtvarných technik). Tematické projekty ŠVP PV doplňují různorodé akce, vycházející zvláště z tradic a svátků. Klíčové kompetence však nejsou rozvíjeny v některých oblastech v požadované míře. Absence nebo nedostatek řízených pohybových aktivit nevede k požadovanému osvojení nových pohybových dovedností. Málo rozmanitá nabídka a nesourodá struktura řízených činností omezuje rozvoj soustředěnosti a přiměřené přípravy na další stupeň vzdělávání.

Pedagogická diagnostika průběžně zaznamenává rozvojový stav, portfolia shromažďují některé grafické a výtvarné práce. Analýza získaných údajů (převážně 2x ročně) však není realizována systematicky. Pro další působení nejsou pravidelně vytyčovány konkrétní záměry, což snižuje možnosti sjednocování i realizace intervenčních postupů. Učitelky průběžně při vzdělávání uplatňují prvky logopedické prevence, navazující péči zajišťuje logoped ZŠ. Přínosné je, že dětem z cizojazyčného prostředí je jedenkrát týdně organizováno skupinové vzdělávání zaměřené na překonávání jazykové bariéry.

Pedagogové v ZŠ sledují a vyhodnocují individuální a skupinové výsledky žáků jak z hlediska naplňování vzdělávacího programu, tak z hlediska pokroku jednotlivých žáků a přijímají konkrétní účinná opatření ke zlepšení efektivity jejich vzdělávání. Učitelé jsou ředitelem školy vedeni k využívání Bloomovy taxonomie učebních cílů, kterou část učitelů využívá k diferenciaci učiva, k plánování a kontrole dosažených výsledků výuky – úrovně očekávaných výstupů ŠVP. Prostor je v jejím využívání v předmětech výchovného zaměření, kde převažuje hodnocení žáků podle kognitivních cílů na úkor výchovných. Část vyučujících již pracuje s *mapami individuálního pokroku* žáků. Žáci i zákonní zástupci jsou na začátku roku seznamováni s kritérii hodnocení ve všech předmětech, což umožňuje předcházet případným výkyvům či nedostatečným výsledkům a přijímat opatření ke zlepšení. Škole se osvědčily schůzky tripartity, které rovněž vedou žáky k sebehodnocení a schopnosti prezentovat svou práci. Ke zjišťování individuálních výsledků vzdělávání škola využívá běžné interní nástroje. Objektivní zpětnou vazbu

o kvalitě poskytovaného vzdělávání a o využívání studijních možností žáků získává vedení školy prostřednictvím dlouhodobého externího testování, ve kterém je opakovaně zjišťováno, že studijní potenciál žáků je využíván optimálně. Škola vytváří motivační prostředí pro aktivní zapojení žáků do vědomostních i sportovních soutěží. Celkové výsledky vzdělávání jsou stabilní a dosahují dobré úrovně. Z jejich analýzy za poslední tři roky vyplývá, že větší část žáků prospívá s vyznamenáním, procento neprospívajících se pohybuje mezi jedním a čtyřmi procenty. Největší počet neprospívajících je z fyziky, kde žáci ztroskotávají na požadavku aplikování získaných poznatků. V loňském roce mělo neomluvené hodiny 30 žáků, jejichž počet se vždy zvyšuje ve druhém pololetí. Většina z nich byla na vysvědčení hodnocena uspokojivým nebo neuspokojivým stupněm chování a to i přes důsledný přístup třídních učitelů a správně nastavená pravidla omlouvání absence. Přechod žáků na druhý stupeň základní školy neprovázejí větší výkyvy v prospěchu, (v tomto školním roce se průměr známek na vysvědčení v 1. pololetí šestého ročníku zlepšil oproti loňskému pátému ročníku).

Škola se dlouhodobě úspěšně věnuje žákům s potřebou různého stupně podpory při vzdělávání, od minulého inspekčního hodnocení stoupl počet žáků se SVP 2,5 krát. Vzhledem k tomu má škola výborně nastavené mechanismy podpory. Vedení školy deklaruje důležitost péče o žáky vytvořeným *Inkluzivním plánem školy*. Ve škole aktivně pracují specializovaní pracovníci ŠPP, jeho tým zajišťuje komplexní služby a poskytuje žákům maximální podporu a jejich zákonným zástupcům potřebné konzultace. ŠPP aktivně vede jedna ze speciálních pedagožek (koordinátorka inkluze), dále v něm mají významné a přínosné místo školní psycholožka, školní logopedka, školní metodička prevence rizikového chování (zároveň zástupkyně ředitele pro druhý stupeň ZŠ), pedagožka skupinových podpůrných aktivit (pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí), výchovné poradkyně pro první a druhý stupeň ZŠ. Specializovaní pracovníci ŠPP úzce spolupracují s vedením školy a všemi učiteli, se kterými konzultují aktuální problémy vzdělávání. Plán inkluzivního vzdělání specifikuje všechny úrovně péče od podpůrného přístupu všech učitelů (pozitivní a individuální přístup), přes fázi, kdy již nestačí tento přístup a jsou účinně užívána další podpůrná opatření (učitelé vhodně vytvářejí pro žáky plány pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plány na základě doporučení školských poradenských zařízení /dále „ŠPZ“/ a škola účelně zajišťuje individuální nápravy specifických poruch učení a logopedické nápravy) až po nabídky dalších odpoledních aktivit (doučování v konkrétních předmětech, český jazyk pro cizince, kurz efektivní a pravidelné domácí přípravy, kurz metody FIE). Kvalita a přínosnost poradenských služeb byla ověřena hospitačním vstupem u speciální pedagožky. Kvalitní práci ŠPP podporuje úzká pravidelná spolupráce s Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnou v Karlíně (pravidelné návštěvy pracovníka ve škole, konzultace s pedagogy ŠPP) a dalšími ŠPZ.

Školní preventivní strategie vychází z filozofie vzdělávacího programu, reflektuje specifika a aktuální problémy školy. Pedagogové systematicky monitorují vztahy v třídních kolektivech (např. každoročně zadávanými dotazníkovými šetřeními) a v případě potřeby následuje okamžitá intervence. Účinným nástrojem předcházení negativního chování žáků jsou četné školní a mimoškolní aktivity posilující prosociální chování žáků i jejich sounáležitost se školou a široká nabídka volnočasových aktivit poskytující žákům smysluplné alternativy trávení volného času (např. odpolední kroužky). Problematika prevence sociálně patologických jevů je účelně zařazena do vzdělávacích obsahů některých vyučovacích předmětů. Osvědčený způsob řešení kázeňských přestupků představují výchovné komise, z nichž ve spolupráci se zákonnými zástupci vzcházejí konkrétní postupy či doporučení pro další práci se žákem. Výchovná opatření jsou vesměs udělována

uvážlivě. Přestože mírně převažují kázeňská opatření, škola využívá v hojné míře pochvaly jako nástroj motivace žáků. V ojedinělých případech však udělená kázeňská opatření nekorespondovala se závažností kázeňského přestupku a s pravidly hodnocení chování stanovenými školním řádem.

Další zjištění

Při inspekční činnosti byl prošetřován podnět, který byl ČŠI zaslán.

- Během stolování bylo zjištěno, že dětem je při obědě v jídelně MŠ přístupná horká polévka v mísách na dětských stolech. Děti si polévku pomocí naběračky nalévaly do talířů, což vykazovalo rizika opaření. Zástupkyně ředitele pro MŠ po upozornění inspektorky ihned přijala preventivní opatření - vydala pedagožkám i zaměstnancům MŠ pokyn, aby nedocházelo ke kontaktu dětí s horkou polévkou. Realizaci preventivních opatření ČŠI ověřila.
- ČŠI také ověřovala realizaci společného projektu v rámci téma „Památky zesnulých“. Téma bylo zpracováno dle doporučených metodik s přiměřenou strukturou tematické realizace, kdy děti spontánně vzpomínaly na blízké osoby a zvířata. K tématu bylo přistupováno citlivě s ohledem na věk dětí.
- V rámci prosociálně zaměřené filozofie MŠ se děti i pedagogové oslovují jmény.
- Pobyt venku byl vhodně organizován, a to jak pobytem na zahradě, tak formou vycházek do okolí MŠ a smysluplně tematicky navazoval na aktuální prožitky. Hygienické prostředky (toaletní papír, kapesníky, dezinfekční ubrousky) byly pro pobyt mimo areál školy zajištěny. Dle třídních knih bylo ověřeno, že vycházky mimo areál školy jsou organizovány jen občas a zcela v souladu s požadavky RVP PV.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola zvýšila svou kapacitu v částech ZŠ i MŠ (připojením nového odloučeného pracoviště), zvýšil se počet žáků ZŠ od posledního hodnocení školy,
- změnil se personální podmínky v MŠ, byla jmenována nová zástupkyně ředitele pro MŠ,
- ZŠ si udržuje dobrou úroveň vzdělávání,
- ZŠ zdařile pokračuje v systematické integraci žáků se SVP,
- průběžně se zlepšují materiální podmínky školy pro vzdělávání.

Silné stránky

- Nastavení reálné inovativní vize MŠ navazující na strategie deklarované v ŠVP ZŠ,
- prvky podporující výchovu ke zdraví v MŠ,
- prosociální metody vzdělávání v MŠ a důraz na osobnostní výchovu v ZŠ,
- efektivní využívání třídních pravidel v MŠ,
- kvalitní pedagogické vedení školy (aktivita vedení školy, důraz na partnerský přístup pedagogů, pedagogů a žáků, pedagogů a zákonných zástupců),

- další vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ (včetně interních seminářů v rámci metodických pondělků),
- efektivní spolupráce s partnery školy,
- velmi dobrá úroveň výuky na prvním stupni ZŠ,
- účinná podpora žáků se SVP (efektivní činnost ŠPP, poskytování podpůrných opatření široké řady forem (včetně individuálních náprav, logopedické péče, účinné podpory a práce asistentů pedagoga),
- úspěšná integrace a systematická podpora žáků s OMJ,
- pozitivní atmosféra v průběhu vzdělávání v ZŠ, MŠ i ŠD, vstřícný, respektující přístup pedagogů k dětem a žákům.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém není dostatečně funkční (MŠ - vedení povinné dokumentace, nedostatky v průběhu a výsledcích vzdělávání),
- pedagogická diagnostika v MŠ není vedena systematicky,
- zdravotně preventivní cvičení v MŠ není při vzdělávání realizováno pravidelně,
- nevyváženost řízených a spontánních aktivit v průběhu vzdělávání v MŠ.

Příklady inspirativní praxe

- Deníky tříd (alternativní forma způsobu předávání informací zákonným zástupcům a žákům, záznamů prožitků žáků z akcí školy atd.).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit kontrolní systém v MŠ,
- systematicky využívat záměry v pedagogické diagnostice pro účelnou individuální podporu dětí, pro naplňování potřeb dětí využívat odborné pedagogické postupy (zvláště v oblasti prevence grafomotorických obtíží),
- zkvalitnit výsledky vzdělávání v MŠ, zaměřit se na rozvoj klíčových kompetencí ve všech vzdělávacích oblastech (dle RVP PV), pravidelně zařazovat do vzdělávání zdravotně preventivní cvičení,
- realizovat vzájemně vyvážené spontánní a řízené aktivity, poskytovat dětem srozumitelnou zpětnou vazbu,
- využívat židle a stoly, které zohledňují rozdílnou výšku dětí a ergonomické požadavky pro zdravé sezení,
- v ZŠ důsledně udělovat kázeňská opatření podle závažnosti kázeňského přestupku a v souladu s pravidly chování stanovenými školním řádem,
- zaměřit se na závěry hodin vedené učiteli na druhém stupni ZŠ (shrnutí učiva, zhodnocení hodiny),

- vytvářet větší prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků zejména na druhém stupni ZŠ, které by jim umožnilo zhodnotit dosaženou úroveň vědomostí a znalostí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Praha 8, Lyčkovo náměstí 6, ze dne 1. 7. 2001, s účinností od 1. 7. 2001, včetně Dodatku č. 3 s účinností od 1. 9. 2005
2. Rozhodnutí MŠMT č. j. MSMT-11370/2016-2 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 30. 3. 2016 s platností od 1. 9. 2016
3. Rozhodnutí MHMP Č. J. MHMP 1144456/2016 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 6. 2016 s platností od 1. 9. 2016
4. Potvrzení o pokračování ve funkci ředitele Základní školy a mateřské školy, Praha 8, Lyčkovo náměstí 6 v pracovním poměru na dobu určitou 6 let, od 1. 8. 2012, ze dne 11. 6. 2012
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „*Smysluplná cesta ke zdraví*“ Čj. 382/2017, s platností od 1. 1. 2018
6. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „*Smysluplná škola*“, aktualizovaná verze platná od 1. 9. 2017
7. Vzdělávací program přípravné třídy při Základní škole a mateřské škole Praha 8, Lyčkovo náměstí 6/460, aktualizovaná verze platná od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program *Školní družina Smysluplné školy*, aktualizovaná verze platná od 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program *Školní klub Smysluplné školy*, platný od 1. 9. 2017
10. Školní řád ZŠ, s účinností od 4. 9. 2017
11. Školní řád MŠ, platný od 1. 9. 2017
12. Vnitřní řád školní družiny platný od 3. 9. 2012
13. Inkluzivní plán školy ze dne 23. 10. 2017
14. Hospitační záznamy vedené od školního roku 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
15. Výběr třídních knih ZŠ vedených ve školním roce 2015/2016 až 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
16. Třídní knihy MŠ vedené od školního roku 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
17. Přehledy docházky dětí MŠ vedené od školního roku 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
18. Záznamy z pedagogické diagnostiky MŠ o docházejících dětech vedené k termínu inspekční činnosti
19. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2015/2016 až 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
20. Personální dokumentace pedagogů vedená k termínu inspekční činnosti
21. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
22. Kniha úrazů pracoviště MŠ Lyčkovo náměstí vedená od 4. 4. 2000 k termínu inspekční činnosti a kniha úrazů pracoviště MŠ Pernerova vedená od 1. 1. 2016 k termínu inspekční činnosti

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner

Mgr. Jana Holá, školní inspektorka

Jana Holá

Mgr. Vladimíra Melicharová, školní inspektorka

Vladimíra Melicharová

PaedDr. Alice Bláhová, školní inspektorka

Alice Bláhová

Mgr. Bohumila Pešková, školní inspektorka

Bohumila Pešková

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Hana Vejdovská

V Praze 26. 3. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Korda, ředitel školy

V Praze *12.4.*.....2018

